

DJJ-M20144

Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

May / June – 2015

Indian Culture : Paper - 19

(Study of Indian Paintings)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પર વિગતે લખો. 14
- (1) અજંતાનાં ભિત્તિચિત્રોમાં વ્યક્ત થતું સમાજજીવન
- (2) મુઘલ બાદશાહો-ચિત્રકલાના આશ્રયદાતા હતા
- (3) પશ્ચિમી ભારતની લઘુ ચિત્ર શૈલી
- 2 (અ) નીચેના માંથી કોઈ પણ એક વિશે લખો. 10
- (1) પહાડી ચિત્રકલાનાં વિષયો
- (2) સિતનવાસનનાં ગુફા ચિત્રો
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક વિશે લખો. 10
- (1) અજંતાની ચિત્રકલાના વિકાસના ઐતિહાસિક તબક્કાઓ
- (2) અર્વાચીન ભારતીય ચિત્રકલાના મુખ્ય પ્રવાહો
- 3 (અ) ટૂંકા ઉત્તર લખો. (કોઈ પણ બે) 10
- (1) બાદામીની ચિત્રકલા
- (2) અજંતાની ચિત્રકલામાં બુદ્ધ.
- (3) રાજસ્થાની ચિત્રકલાના કેન્દ્રો
- (4) મોગલ ચિત્રકલાનાં લક્ષણો
- (બ) ટૂંકા ઉત્તર લખો. (કોઈ પણ બે) 10
- (1) બાઘ ગુફાચિત્રો
- (2) પહાડી ચિત્રકલાના કેન્દ્રો
- (3) પાલ ચિત્રશૈલી
- (4) રાજસ્થાની ચિત્રકલાના વિષયો

- 4 નીચેનાં તમામ પ્રશ્નોનાં ઉત્તર એક-બે વાક્યમાં લખો. 06
- (1) ભારતીય ચિત્રકલાનો ઇતિહાસ આશરે કેટલા વર્ષોનો છે?
 - (2) અકબરનો કલાપ્રેમ કયા ગ્રંથમાં જોવા મળે છે?
 - (3) પૂર્વ ભારતની પાલ ચિત્રશૈલીમાં કયા ધર્મનું આલેખન છે?
 - (4) પશ્ચિમ ભારતની લઘુ ચિત્રશૈલી કઈ સદીથી શરૂ થાય છે?
 - (5) અજંતાની ચિત્રકલાનાં પ્રાણ કોણ છે?
 - (6) હુમાયુએ તેના રાજ્યકાલમાં કેટલા ચિત્રો કરાવેલા?
- 5 નીચેનામાંથી કોઈ પણ દસ પ્રશ્નોનાં વિકલ્પ આપો (MCQ) . 10
- (1) ભારતીય ચિત્રકલાના મુખ્ય અંગો કેટલા છે?

(A) દશ	(B) આઠ
(C) બાર	(D) છ
 - (2) અજંતાની ગુફાઓ ક્યાં આવેલી છે?

(A) સૌરાષ્ટ્ર	(B) મહારાષ્ટ્ર
(C) ગુજરાત	(D) માળવા
 - (3) કઈ ચિત્રકલા જગતની કલામાં માનભર્યું સ્થાન ધરાવે છે?

(A) અજંતા	(B) બાઘ
(C) મુઘલ	(D) મરાઠા
 - (4) હિંદુ ધર્મશાસ્ત્રમાં વર્ણવેલા પ્રસંગોથી પ્રેરાઈને કયા શાસકે ચિત્રો તૈયાર કરાવેલા?

(A) અકબર	(B) ઔરંગઝેબ
(C) મહારાણા પ્રતાપ	(D) શિવાજી
 - (5) સિતનવાસનની ગુફાઓમાં કયા ધર્મના ચિત્રો જોવા મળે છે?

(A) જૈન	(B) બૌદ્ધ
(C) હિંદુ	(D) માનવધર્મ

- (6) મોઘલ ચિત્રકલાનું ગંગોત્રી શિખર કોને કહી શકાય?
- (A) ગુરુ શિખર (B) સમરકંદ
- (C) સમરકંદ બુખારા (D) સમેતશિખર
- (7) ચિત્રકારોના કાર્ય ઉપર દેખરેખ રાખવા માટે મોઘલો કોની નિમણુંક કરતા?
- (A) દારોગા (B) મુક્તી
- (C) કાજી (D) યુવરાજ
- (8) જહાંગીરે આકા રિઝાની દેખરેખ નીચે કઈ ચિત્રશાળા શરૂ કરી હતી?
- (A) આગ્રા (B) દિલ્હી
- (C) અજમેર (D) ફતેહપુર સિક્રી
- (9) રાજપૂત ચિત્રકલા કોની ભેટ હતી?
- (A) લોકકલા (B) દરબારી કલા
- (C) હસ્તકલા (D) મોગલકલા
- (10) ગુજરાત કલા સંઘની સ્થાપના કોણે કરેલી?
- (A) રવિશંકર રાવળ (B) શાંતિલાલ શાહ
- (C) કનુભાઈ પંચોલી (D) એક પણ નહીં
- (11) અર્વાચીન સમયના પ્રથમ ચિત્રકાર કોને ગણી શકાય?
- (A) રાજા માનસિંહ (B) રાજા રવિ વર્મા
- (C) રાજા ઉદયસિંહ (D) એક પણ નહીં
- (12) રાજસ્થાની ચિત્રકલાનું મહત્વનું કેન્દ્ર કયું હતું?
- (A) સિરોહી (B) કિસનગઢ
- (C) જેસલમેર (D) કોટા

ENGLISH VERSION

- 1** Write in detail on any one : **14**
- (1) Social life as depicted in Ajanta wall paintings.
 - (2) Mughal Emperor were Patrons of paintings.
 - (3) Miniature Paintings of Western India.
- 2** (a) Attempt any one of the following : **10**
- (1) Subjects of Pahari Paintings
 - (2) Cave Paintings of Sitanvasan
- (b) Attempt any one of the following : **10**
- (1) Stages of Historical development of Ajanta Paintings.
 - (2) Main streams of Modern Paintings.
- 3** (a) Write short answers of any two : **10**
- (1) Badami Paintings
 - (2) Buddha in Ajanta Paintings
 - (3) Centers of Rajasthan Paintings
 - (4) Characteristics of Mughal Paintings
- (b) Write short answers of any two : **10**
- (1) Cave Paintings of Bagh
 - (2) Centres of Pahari Paintings
 - (3) Pal Painting Style
 - (4) Subjects of Rajasthani Paintings

4 Attempt all following questions and reply in brief (1-2 sentences) 6

- (1) The History of Indian Paintings is approximately of how many years ?
- (2) In which volume Akbar's love for Art is seen ?
- (3) Which religion is reflected in Pal Paintings of Eastern India ?
- (4) Miniature Paintings of Western India starts from which century ?
- (5) What is the soul of Ajanta Paintings ?
- (6) How many paintings Humayun got painted during his ruling period ?

5 Attempt any ten questions from the following (MCQ) 10

- (1) The main limbs of Indian Paintings are how many ?
(A) Ten (B) Eight
(C) Twelve (D) Six
- (2) Where the caves of Ajanta are situated ?
(A) Saurashtra (B) Maharashtra
(C) Gujarat (D) Malwa
- (3) Which Paintings are regarded respectfully in universal art ?
(A) Ajanta (B) Baagh
(C) Mughal (D) Maratha
- (4) Inspired by narration of events in Hindu scripture which ruler got it into paintings form?
(A) Akbar (B) Aurangzeb
(C) Maharana Pratap (D) Shivaji

- (5) Paintings of which religion are found in Caves of Sitanvasan ?
- (A) Jain (B) Buddhism
(C) Hindu (D) Humanity
- (6) Which is the highest peak of Mughal Paintings ?
- (A) Guru Shikhar
(B) Samarkand
(C) Samarkand Bukhara
(D) Samet Shikhar
- (7) Who were deputed by Mughals to oversee the work of painters ?
- (A) Daroga (B) Mufti
(C) Qazi (D) Prince
- (8) Under the supervision of Akka Riza which school of painting was started by Jahangir ?
- (A) Agra (B) Delhi
(C) Ajmer (D) Fatehpur Sikri
- (9) What was the source of the Rajput Paintings ?
- (A) Folk Art (B) Darbari Art
(C) Handicraft (D) Mughal Art
- (10) Who established Gujarat Kala Sangh ?
- (A) Ravishankar Raval
(B) Shantilal Shah
(C) Kanubhai Pancholi
(D) None of these

(11) Who is considered lead painter of modern paintings ?

- (A) Raja Mansinh
- (B) Raja Ravi Varma
- (C) Raja Udaysinh
- (D) None of these

(12) The centre of importance for Rajasthan Painting is

- (A) Sirohi
- (B) Kisangadh
- (C) Jaisalmer
- (D) Kota

